

PANORAMA

‘Lo que arde’, millor film espanyol als premis Sant Jordi

CINEMA *Lo que arde*, d'Oli-ver Laxe, va ser distingida ahir com a millor pel·lícula espanyola als premis RNE Sant Jordi de Cinematografia, mentre *Ventajas de viajar en tren*, d'Aritz Moreno, va ser guardonada com a millor òpera prima per un jurat compost per una vintena de periodistes i crítics de Catalunya. Antonio Banderas i Marta Nieto es van coronar com a millors intèrprets estatals i el film francès *Retrato de una mujer en llamas* es va imposar com a millor pel·lícula estrangera. / Redacció

María José Gálvez, nova directora general del Llibre

INSTITUCIONS María José Gálvez va ser nomenada ahir directora general del Llibre i el Foment de la Lectura. El Consell de Ministres va aprovar la proposta de José Manuel Rodríguez Uribe, ministre de Cultura i Esports. Gálvez, doctora en Dret, era des del 2012 directora d'edició i de formació de l'editorial Tirant lo Blanch. Abans també havia treballat com a assessora del Govern i d'assistent al Parlament Europeu. / Redacció

ANA JIMÉNEZ

Imatge de l'exposició *Obres mestres conegudes* al nou espai de la Fundació Suñol

TERESA SESÉ
Barcelona

Què converteix un artista en un clàssic contemporani? I per què una obra que amb prou feines té cinquanta anys adquireix l'estatus d'obra mestra al mateix nivell d'una altra que va ser creada fa cinc-cents anys? Són algunes de les qüestions que planteja *Obres mestres conegudes*, el primer capítol d'una exposició expandida en tres actes amb què la Fundació Suñol inaugura la seva nova seu a les Corts amb la col·lecció de Josep Suñol, que va morir al novembre, com a centre i motor de tota la seva activitat.

“La col·lecció Josep Suñol inclou una sèrie d'obres que qualsevol museu del món voldria tenir”, emfatitza l'escriptor i historiador de l'art Valentín Roma, que, amb l'equip de la mateixa Fundació Suñol, ha estat l'encarregat d'oferir aquesta mirada renovada sobre un fons de més de 1.200 obres que travessen l'art d'avantguarda del segle XX i formen una de les col·leccions més importants de caràcter privat de Barcelona. “Hem volgut tornar a mirar les obres com si fos la primera vegada, i això és el més complicat”, afegeix el també

La fundació enceta la seva nova etapa a les Corts amb el primer lliurament d'una exposició en tres actes entorn de la seva col·lecció

Clàssics contemporanis de la Suñol

director artístic de La Virreina, que considera que la grandesa d'una col·lecció és la capacitat que té per “ser pensada des de llocs diferents” i “generar narracions infinites”. I aquesta en té.

Josep Suñol va ser un empresari col·leccionista discret que no va voler sortir mai a la foto. Per això la mostra –concebuda també a tall d'homenatge– comença amb un díptic fotogràfic que Robert Maplethorpe va fer als anys setanta per al galerista Fernando Vijande, amb qui Suñol va mantenir una estreta relació i la proximitat del qual amb

el món de l'art va ser decisiva en els moments inicials d'una col·lecció que no exclou estils o estètiques. En aquesta recerca de nous relats Roma juga la imprevisibilitat: desmunta categories i fa associacions

“La col·lecció inclou obres que qualsevol museu del món voldria tenir”, diu Valentín Roma

gens evidents. És el cas de la imponent pintura de Barceló *Le bal des pendus* (1992), que aquí se situa davant les fotografies de Man Ray (retrats de Picasso, Miró, Giacometti, Calder, Dalí i Jean Cocteau).

El comissari també ofereix un lloc destacat a *La rendición de Torrejón* (1971), de l'Equipo Crónica (una crítica a la base dels Estats Units i la subordinació espanyola); el retrat d'un Winston Churchill com a pintor dominical que va firmar Eduardo Arroyo el 1969, o una arpillera violentament esquinçada de Manuel Millares. Palazuelo, Saura, Tàpies, Miró o Dalí, amb un magnífic *storyboard*, són altres dels artistes de l'escena catalana i espanyola que aquí comparteixen espai amb Andy Warhol (la serigrafia *Ladies and gentlemen*), Christo (amb el seu projecte fallit d'empaquetar el monument a Colom), Richard Avedon (i les seves imatges de l'entorn de la Factory de Warhol) o les escultures de Jean Arp, Eduardo Chillida, Giacomo Balla i un mòbil de Calder.

A *Obres mestres conegudes* (fins al 30 d'abril, al 14 de Mejía Lequerica) la seguiran dos lliuraments més que abordaran la col·lecció com la fotografia d'un moment i el rostre com una presència iconogràfica insistent. ●

Borja Cardelús publica un estudi sobre Gaspar de Portolà per a The Hispanic Council

Un català va evitar que Rússia ocupés Califòrnia

JOSEP PLAYÀ MASET
Barcelona

El 1768 l'ambaixador a Londres va informar secretament el rei Carles III que Rússia s'intentava annexionar Califòrnia, sota sobirania d'Espanya però a la pràctica gairebé abandonada. Rússia hi tenia fàcil accés des d'Alaska, i ja havia instal·lat alguna base comercial a la costa del Pacífic. I el rei va encarregar a José de Gálvez, visitador oficial de la Corona a la Nova Espanya, frenar Rússia i, de passada, evangelitzar els nadius. L'expedició militar la va dirigir el

capità Gaspar de Portolà, oriünd d'Os de Balaguer (Lleida), i el frare mallorquí Juníper Serra es va encarregar de la part religiosa, amb la creació de diverses missions, com explica l'escriptor Borja Cardelús a *Gaspar de Portolà y otros catalanes de la historia de España en Estados Unidos*, difós per The Hispanic Council, un *think tank* que promou les relacions entre Espanya i els Estats Units que ahir es va presentar a l'Arxiu de la Corona d'Aragó a Barcelona.

Gaspar de Portolà havia estat destinat amb 47 anys com a capità del regiment de Dragons a Mèxic, i el seu comportament li va valer per

ser nomenat governador de la Baixa Califòrnia. Portolà es va fer acompanyar per la Companyia de Voluntaris de Catalunya, una milícia entrenada especialment per a la lluita. I al seu costat hi anaven altres catalans com Pere Fages, fill de Guissona, que va descobrir la badia de Monterrey i més tard va ser el segon governador de les Califòrnies; Miquel Costansó, enginyer militar de Barcelona, amb àmplia formació cartogràfica, i Pere Alberni, de Tortosa, que va participar en una expedició a la costa oest del Canadà per reivindicar-hi els drets espanyols.

“Molta gent no sap –explica Cardelús– que tres quartes parts dels

Estats Units actuals van ser de sobirania espanyola”. Una altra cosa que el preocupa és la llegenda negra sobre els espanyols. “Ara hi ha una marea indigenista que ha retirat els noms i les estàtues de Colom o Juníper Serra de diverses ciutats. Però s'hauria de recordar que quan els espanyols van arribar a Amèrica del Nord hi havia un milió d'indis, i quan tres segles després se'n van anar tant ells com els anglesos n'hi havia mig milió, tots en territori dels espanyols. Les lleis de les Índies van respectar les seves propietats, i molts es van capacitar en les missions catòliques; els angloamericans els van aniquilar”. ●

L'AGENDA

Barcelona

El pistolisme a Barcelona
Conferència per tractar les causes i les conseqüències del pistolisme a Barcelona. L'historiador Iván Giménez explicarà com entre el 1917 i el 1923 els carrers de la ciutat es van convertir en l'escenari d'atemptats contra empresaris i sindicalistes.

LIBRERIA DOCUMENTA.
C/ PAU CLARIS, 144. 19 h. GRATUÏT.

James Arthur a Razzmatazz
La gira *The YOU Tour* de James Arthur s'atura a Barcelona. Després d'oferir un concert ahir a La Riviera de Madrid, el cantant presenta avui a Razzmatazz el seu tercer àlbum, titulat *You*, que inclou els singles d'èxit *Naked*, *Falling like the stars* i *Empty space*.

RAZZMATAZZ.
C/ ALMOGÀVERS, 122. 21 h. 30

Presentació de 'Use Protection'

La banda barcelonina Beals the Band ofereix a la ciutat el primer concert de la gira de presentació del seu últim àlbum.

LUZ DE GAS. C/ MUNTANER, 246
21 h. 10 €

SI VOLEU PUBLICAR UNA ACTIVITAT EN AQUESTA PÀGINA O A L'AGENDA DIGITAL DE LA VANGUARDIA, ENTREU I CREEU-VOS UN COMPTE A:
WWW.LAVANGUARDIA.COM/AGENDA